

Frequently Asked Questions

Kenniscentrum Wwft

TOEPASSELIJKHEID WWFT

1. Ik ben advocaat in dienstbetrekking. Is de Wwft ook op mij van toepassing?

De Wwft is van toepassing op alle advocaten die één of meer diensten verlenen die worden genoemd in art. 1a lid 4 sub c Wwft. Of u deze diensten verleent als advocaat op een advocatenkantoor of als advocaat in dienstbetrekking maakt geen verschil. Voor zover u één van de genoemde diensten verleent, is de Wwft dus op u van toepassing.

2. Mijn cliënt is voornemens onroerend goed aan te kopen van een gemeente. Hij heeft mij gevraagd om te adviseren over de vraag of hij valt aan te merken als enige serieuze gegadigde in de zin van het Didam-arrest [ECLI:NL:HR:2021:1778](https://www.rechtspraak.nl/ECLI:NL:HR:2021:1778), Hoge Raad, 20/00123 (rechtspraak.nl). Ik ben niet betrokken bij de (begeleiding van de) aankoop van onroerend goed. Moet ik mijn advisering aanmerken als “bijstand bij de aankoop van registergoederen” als bedoeld in artikel 1a, vierde lid, aanhef en onder c, sub i, van de Wwft en dus als Wwft-dienst?

In artikel 1a lid 4 sub c onder 1 onder i Wwft is bepaald dat een natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap die als advocaat zelfstandig onafhankelijk beroeps- of bedrijfsmatig advies geeft of bijstand verleent bij het aan- of verkopen van registergoederen, kwalificeert als instelling in de zin van de Wwft. De vraag is of advies over de vraag of een potentiële koper valt aan te merken als enige serieuze gegadigde in de zin van het Didam-arrest, reeds moet worden gekwalificeerd als advies/bijstand bij de aankoop van onroerend goed. Wanneer de advisering beperkt blijft tot het sec aangeven of de cliënt al dan niet kan worden aangemerkt als enige serieuze gegadigde, valt dit naar de mening van de dekens onder het bepalen van de rechtspositie en dus onder de vrijstelling van artikel 1 lid 5 Wwft. De Wwft is in dat geval niet van toepassing op de dienstverlening.

Echter, wanneer tevens wordt geadviseerd over het opnemen van een specifieke clausule in de koopovereenkomst (zoals bijvoorbeeld een ontbindende voorwaarde) dan is sprake van de advisering bij de aankoop van een registergoed en valt de dienstverlening onder de Wwft. Ook wanneer anderszins echt advies wordt gegeven, bijvoorbeeld over hoe de cliënt zich presenteert naar de gemeente toe, is naar mening van de dekens sprake van advies bij de aankoop van registergoederen. In dit verband wordt nog opgemerkt dat in de Vierde en Vijfde Antiwitwasrichtlijn (de AMLD4 en de AMLD5) is bepaald dat onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen kwalificeren als meldplichtige entiteit wanneer zij (onder meer) bijstand verlenen bij het voorbereiden of uitvoeren van transacties voor hun cliënt in verband met de aan- en verkoop van onroerend goed. Gelet op die formulering dient naar de mening van de dekens ook advies bij de voorbereiding van de aankoop van een registergoed te worden gekwalificeerd als advies bij de aankoop van een registergoed.

NB Deze vraag staat los van de vraag om een koopovereenkomst voor een registergoed te beoordelen. Wanneer een cliënt aan u vraagt om een reeds opgestelde koopovereenkomst te beoordelen – en dus in wezen advies vraagt of hij de koopovereenkomst kan tekenen dan wel of de koopovereenkomst dient te worden aangepast – valt dit onder het geven van advies en/of het verlenen van bijstand bij de aan- of verkoop van registergoederen. De Wwft is in dat geval van toepassing.

3. Ik dien een faillissementsverzoek in, vallen deze werkzaamheden onder de Wwft?

Werkzaamheden betreffende de aangifte tot faillietverklaring en het verzoek daartoe bij de rechtbank vallen niet onder de reikwijdte van de Wwft als gevolg van de vrijstelling ex artikel 1a lid 5 Wwft.

4. Vallen mijn werkzaamheden met betrekking tot het WHOA-trajecten (niet in hoedanigheid van herstructureringsdeskundige of observator) onder de Wwft?

Bij een WHOA-procedure wordt een onderhands akkoord tussen een onderneming en haar schuldeisers aan de rechter voorgelegd ter goedkeuring. De schuldenaar kan via zijn advocaat ter voorbereiding van een akkoord ook benoeming van een herstructureringsdeskundige verzoeken. In dat geval treedt de advocaat op als procesvertegenwoordiger van zijn cliënt (onder meer door de indiening van het verzoekschrift voor aanstelling van een herstructureringsdeskundige bij de rechtbank). De werkzaamheden vallen dan niet onder de reikwijdte van de Wwft als gevolg van de vrijstelling ex artikel 1a lid 5 Wwft.

Indien u als onpartijdige en onafhankelijke herstructureringsdeskundige bent benoemd en een akkoord opstelt en aan partijen voorlegt, treedt u *niet* op in uw professionele hoedanigheid van advocaat. Gelet op de formulering van artikel 1a lid 4 sub c Wwft vallen deze werkzaamheden buiten het toepassingsbereik van de Wwft. Artikel 1a lid 4 onder c van de Wwft gaat immers uit van “natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen die als advocaat” werkzaamheden verrichten. U opereert in dit geval niet onder de kernwaarde partijdigheid en naar vaste tuchtrechtspraak in een andere hoedanigheid dan die van advocaat. Zie bv. HvD 5 augustus 2022, ECLI:NL:TAHVD:2022:131.

5. Ik ben curator in een faillissement. Wanneer ik – in hoedanigheid van curator – onroerend goed of aandelen overdraag, is de Wwft dan van toepassing?

Voor de werkzaamheden van een curator in een faillissement geldt dat deze niet worden verricht als advocaat maar in de hoedanigheid van curator. Gelet op de formulering van artikel 1a lid 4 sub c Wwft vallen deze werkzaamheden buiten het toepassingsbereik van de Wwft. Artikel 1a lid 4 onder c van de Wwft gaat immers uit van “natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen die als advocaat” werkzaamheden verrichten.

6. Vallen de werkzaamheden met betrekking tot een (turbo)liquidatie onder de Wwft?

Op grond van art. 2:19 BW kan een rechtspersoon worden ontbonden door een ontbindingsbesluit van het daartoe bevoegde orgaan. Na ontbinding blijft de rechtspersoon voortbestaan voor zover dit nodig

is voor de vereffening van het vermogen. Indien een rechtspersoon geen baten meer heeft op het moment van ontbinding, houdt zij na het ontbindingsbesluit van rechtswege op te bestaan. Dit is een (turbo)liquidatie als bedoeld in art. 2:19 lid 4 BW.

Dient een advies over de ontbinding of liquidatie te worden gekwalificeerd als een dienst die onder de Wwft valt? De dekens zijn van mening dat advisering rondom het opheffen of ontbinden van de rechtspersoon (hetgeen in de kern neerkomt op een wijziging van de structuur) kwalificeert als advies bij het beheren van rechtspersonen in de zin van de Wwft.

Vervolgens is de vraag of de vrijstelling van artikel 1a lid 5 van toepassing is. Advies geven over of bijstand bij de uitvoering van een (turbo)liquidatie vereist in beginsel geen procedurele werkzaamheden, zodat de vrijstelling ex artikel 1a lid 5 Wwft eventuele toepasselijkheid van de Wwft in beginsel niet opheft. Advisering over het opheffen of ontbinden dan wel het voortbestaan van een rechtspersoon valt niet simpelweg onder “het bepalen van de rechtspositie” als bedoeld in artikel 1a lid 4 onder c Wwft.¹ Het is echter denkbaar dat feitelijke omstandigheden maken dat de vrijstelling van artikel 1a lid 5 Wwft wel van toepassing is. Zo kan, indien de financiële situatie zodanig is dat moet worden gezien of faillissement moet worden aangevraagd, sprake zijn van advies ter voorkoming van een procedure. Of de vrijstelling van toepassing is moet van geval tot geval worden beoordeeld.

7. Valt mijn beantwoording van governance vraagstukken onder de Wwft?

Op deze vraag kan geen eenduidig antwoord worden gegeven, maar er kunnen wel handvatten worden gegeven.

De term “governance vraagstukken” omvat een brede en niet scherp gedefinieerde collectie activiteiten. Het kan om uiteenlopende werkzaamheden gaan (zoals begeleiden van de RvC/RvT/bestuur, de herinrichting van de governancestructuur, advies over de toezichtsvisie en het toezichtskader of conflictbemiddeling).

Uit de toelichting bij het Besluit aanwijzing instellingen en diensten² volgt dat advies over het interne beheer van een vennootschap, zoals het bepalen van de bedrijfsstrategie of de besluitvorming over investeringen, niet onder het toepassingsbereik van de Wwft valt. Advisering over het benoemen en ontslaan van bestuurders valt dan ook niet onder de Wwft. Het adviseren over bestuursbesluiten ten aanzien van het aangaan van transacties zal gelet op die toelichting ook niet snel onder het begrip “beheer van een vennootschap” als bedoeld in de Wwft vallen.

Indien wordt geadviseerd over de (wijziging van) de structuur van de vennootschap vallen deze werkzaamheden wel onder de Wwft.

¹ ¹Verwezen wordt naar de Kamerstukken II, 2007/2008, 31238, nr. 3, p. 15-16 (Memorie van Toelichting).

² Besluit van 24 februari 2003 tot aanwijzing van instellingen en diensten in het kader van de Wet identificatie bij dienstverlening en de Wet melding ongebruikelijke transacties, Stb. 2003, 94.

8. Mijn cliënt verzoekt mij registratiewerkzaamheden (al dan niet met bijstand van de notaris) te verrichten (kvk, wijziging bestuurders, aandeelhouders)? Vallen deze werkzaamheden onder de Wwft.

Registratiewerkzaamheden van bestuursleden of aandeelhouders hebben *geen* betrekking op de juridische vormgeving van een onderneming in het kader waarvan bedrijfsactiviteiten worden of zullen worden ontplooid. Het gaat hier om het melden van een feitelijke gebeurtenis bij de KvK.

Onafhankelijk van de situatie of de Wwft al dan niet van toepassing is, is allereerst de vraag waarom een cliënt aan een advocaat verzoekt om een dergelijke mutatie aan de KvK door te geven. Indien aan een advocaat registratiewerkzaamheden worden verzocht of wijziging van bestuurders of aandeelhouders als zelfstandige dienst is allereerst aan de orde dat daarop voldoende controle van de aanleiding en de achtergrond van een dergelijke opdracht plaatsvindt. Deze zorgplicht vloeit voort uit de vergewisplicht als bedoeld in art. 7.1 lid 2 van de Wvka.

De werkzaamheden betreffen de feitelijke uitvoering van voorafgaande besluitvorming binnen de cliënt. Daar kan advies inzake de juridische vormgeving van een onderneming aan vooraf zijn gegaan. In dat geval vloeien de registratiewerkzaamheden voort uit werkzaamheden die onder het toepassingsbereik van de Wwft vallen (te weten: advies over het beheer van vennootschappen). Indien wijziging van bestuurders/aandeelhouders het gevolg is van de uitkomst van een procedure waarin u de cliënt heeft bijgestaan, dan is in de regel de procesvrijstelling aan de orde en vallen de werkzaamheden niet onder de Wwft.

9. Ik moet een aandeelhoudersovereenkomst opstellen waarbij geen aandelen worden uitgegeven of verkocht. Vallen deze werkzaamheden onder de Wwft?

Artikel 1a lid 4 onder c sub 1° Wwft maakt onderscheid tussen

- het oprichten of beheren van vennootschappen (onder iii) en
- het aan- of verkopen van aandelen in, of het geheel of gedeeltelijk aan- of verkopen dan wel overnemen van ondernemingen (onder iv).

De (rechts)positie van de aandeelhouder valt waar het gaat om de aan- of verkoop van aandelen buiten het bestek van het “beheer van vennootschappen”. De afspraken uit een aandeelhoudersovereenkomst zijn evenwel vaak bedoeld als aanvulling op de afspraken die in de statuten van de vennootschap zijn opgenomen. De juridische vormgeving van de onderneming is vastgelegd in de statuten van de vennootschap. Bepaalde onderwerpen worden niet in de statuten opgenomen en ook niet in de wet geregeld. De deken is van mening dat een richtlijnconforme uitleg meebrengt dat sprake moet zijn van een transactie, wil sprake zijn van een Wwft-plichtige dienst. Het opstellen van een aandeelhoudersovereenkomst kwalificeert volgens de deken op zichzelf niet als zodanig. Het opstellen van een aandeelhoudersovereenkomst zal dan ook in beginsel niet kwalificeren als het beheren van de vennootschap en ook advisering over, dan wel het opstellen van, die aandeelhoudersovereenkomst valt in beginsel niet onder de reikwijdte van de Wwft.

Dat wordt anders indien aanbiedingsplichten of optierechten worden opgenomen, dan wel dergelijke rechten of plichten onder de aandeelhoudersovereenkomst op enig moment worden uitgeoefend. Als de advocaat daarbij adviseert of bijstand verleent, verschieft de dienstverlening van kleur en is de Wwft wél van toepassing. Wanneer in de aandeelhoudersovereenkomst een aanbiedingsplicht wordt

opgenomen, valt de dienstverlening naar de mening van de dekens aan te merken als het geven van advies of verlenen van bijstand bij het aan- of verkopen van aandelen zoals bedoeld in artikel 1a lid 4 sub c onder iv Wwft

10. Welke werkzaamheden vallen onder het begrip “beheren van vennootschappen” ex artikel 1a lid 4 onder c sub 1° onder iii Wwft?

Op deze vraag kan geen concreet antwoord worden gegeven. In de nota van toelichting bij het Besluit aanwijzing instellingen en diensten (Stb. 2003, 94) is opgenomen:

“Onder «het geven van advies dan wel het verlenen van bijstand bij het oprichten of beheren van vennoot schappen, rechtspersonen of soortgelijke lichamen, als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b, Algemene wet inzake rijksbelastingen» wordt eveneens het bijstaan bij of het adviseren over de organisatie van inbreng die nodig is voor de oprichting of het beheer van vennootschappen, rechtspersonen of soortgelijke lichamen verstaan (vgl. in dit verband artikel 2bis, onder 5°, sub iv, van de herziene richtlijn inzake witwas sen). Daarbij is het irrelevant of deze lichamen naar Nederlands dan wel naar buitenlands recht zijn of worden opgericht. Wat betreft het begrip «beheren van vennootschappen, rechtspersonen of soortgelijke lichamen» dient hier nog te worden verduidelijkt dat het daarbij niet gaat om het interne beheer van een vennootschap, zoals het bepalen van de bedrijfsstrategie of de besluitvorming omtrent investeringen. Gedoeld wordt op adviezen inzake de juridische vormgeving van een onderneming in het kader waarvan bedrijfsactiviteiten worden of zullen worden ontplooid, zowel bij de oprichting van vennootschappen, rechts personen of soortgelijke lichamen als ook daarna.”

Beoordeeld zal moeten worden of het juridisch advies dat wordt verstrekt ziet op de structurering van de onderneming (bijvoorbeeld de keuze van een rechtsvorm). In dat geval is sprake van advies over het beheer van vennootschappen.

Onder het beheer van vennootschappen vallen in elk geval niet het incidenteel (of quasi) optreden door een advocaat als bestuurder of commissaris. Gedragsrechtelijk vallen deze werkzaamheden immers ook onder het leerstuk van de advocaat die optreedt in een andere hoedanigheid, waar artikel 1a Wwft vereist dat het gaat om “zelfstandig, onafhankelijk beroepsmatig” advies geven, dat wil zeggen uitsluitend vanuit de professionele hoedanigheid van advocaat. Er wordt – zoals hiervoor ook vermeld - ook niet gedoeld op het interne beheer van een vennootschap, zoals het bepalen van de bedrijfsstrategie of de besluitvorming omtrent investeringen.

11. Er is een bedrag gestort op mijn derdengeldenrekening. Valt dit onder het ‘beheren van gelden’ als bedoeld in art. 1a lid 4 sub c onder 1 sub 2 Wwft? Is de Wwft van toepassing?

Naar de mening van de dekens kwalificeert het beheer van derdengelden op de derdengeldenrekening uitsluitend als beheer van gelden in de zin van de Wwft indien sprake is van een zelfstandig identificeerbare dienst, dat wil zeggen een dienst die niet of niet langer onlosmakelijk is verbonden met de door de advocaat verleende ‘eigenlijke’ advocatuurlijke dienst.³ Is sprake van een rechtstreeks

³ Deze benadering sluit aan bij de strekking van de wet, zoals volgt uit de wetsgeschiedenis: “De binnenkort herziene richtlijn witwassen beoogt ook onafhankelijke juridische beroepsbeoefenaren zoals advocaten en notarissen voor wat betreft het verrichten van bepaalde werkzaamheden onder een identificatie- en

verband tussen de betaling en de door de advocaat verleende “eigenlijke” advocatuurlijke dienst? Dan is *geen* sprake van een zelfstandige dienst in de zin van de Wwft. Het beheer van het derdengeld kwalificeert in dat geval niet als “beheren van gelden” zoals bedoeld in art. 1a lid 4 sub c onder 1 sub 2 Wwft.

Wanneer de advocatuurlijke dienst waarmee de betaling verband houdt geen Wwft-dienst is (bijvoorbeeld een procedure) dan is de Wwft dus niet van toepassing op de betaling op de derdengeldenrekening. Wanneer de advocatuurlijke dienst waarmee de betaling verband houdt wel een Wwft-dienst is (bijvoorbeeld bijstand bij de overname van een onderneming) dan is de Wwft ook van toepassing op de betaling en het beheer van het betreffende bedrag op de derdengeldenrekening.

Wanneer er géén sprake is van een rechtstreeks verband tussen de betaling op de derdengeldenrekening en de advocatuurlijke dienst, dan is er wél sprake van beheer van gelden in de zin van de Wwft. De Wwft is in dat geval dus van toepassing. **Let op:** art. 1.1 Voda definieert derdengelden als “gelden die een relatie hebben met de dienst die door de advocaat wordt verleend en die niet zijn bestemd voor de advocaat in het kader van zijn optreden in die hoedanigheid, maar voor de cliënt of een derde, uitgezonderd verschotten en griffierechten.” Dat betekent dat wanneer een betaling géén verband houdt met een dienst die als advocaat wordt verleend, de betaling in strijd is met de Voda!

12. Wanneer verschiet het beheer van derdengeld van kleur en wordt de Wwft alsnog van toepassing?

Het beheer van een geldbedrag op de derdengeldenrekening kan van kleur verschieten. Dat is het geval wanneer het geld wordt uitgekeerd aan een persoon die niet de rechthebbende is maar aan een derde. Immers, de betaling aan die derde houdt geen verband met de dienst die u als advocaat verleent. Ook wanneer het geld op uw derdengeldenrekening langer dan 3 maanden blijft staan nadat de rechthebbende op het geld bekend is en er geen gegronde reden is om het geld niet door te betalen verschiet de zaak van kleur. Het beheer van de gelden op uw derdengeldenrekening houdt vanaf dat moment immers geen verband meer met de dienst die u als advocaat verleent. **Let op:** het niet overmaken van de gelden aan de rechthebbende zodra de gelegenheid zich voordoet is in strijd met artikel 6.19 lid 1 Voda.

Wanneer de rechthebbende bekend is dient u het geld dus zonder vertraging over te maken aan de rechthebbende. Wat nu als de rechthebbende niet reageert op uw verzoeken om kenbaar te maken naar welk rekeningnummer het bedrag kan worden overgemaakt? Er is een aantal situaties denkbaar:

meldingsplicht te brengen. Het gaat bij de meldingsplicht niet om diensten die de advocaat of notaris verleent in zijn «eigenlijke» functie, maar om werkzaamheden die ook door andere juridische adviseurs kunnen worden verricht. Te denken valt dan aan het geven van advies bij transacties die verband houden met het beheer van geld en effecten of bij het oprichten, de exploitatie en het beheer van rechtspersonen.” (Kamerstukken II. 2000/2001, 28 018, nr. 5, p. 3).

Uit de wetsgeschiedenis volgt dat de relevante verplichtingen alleen in specifieke gevallen op advocaten van toepassing zijn, namelijk indien sprake is van bepaalde vormen van dienstverlening (te weten: zgn. Wwft-plichtige diensten).

De cliënt (tevens rechthebbende) is niet traceerbaar

In het vreemdelingenrecht en het strafrecht komt het voor dat – nadat door de Staat een schadevergoeding is overgemaakt op de derdengeldenrekening van de advocaat – de cliënt niet meer traceerbaar is. In dat geval leidt het enkele tijdsverloop er niet toe dat de Wwft alsnog van toepassing is op het beheer van gelden. Immers, de gelegenheid doet zich nog niet voor om het geld over te maken – de cliënt is immers onvindbaar. Van belang is wel dat de advocaat kan aantonen dat hij pogingen heeft ondernomen de cliënt te traceren.

De cliënt is niet onvindbaar, maar reageert niet op verzoeken om het rekeningnummer kenbaar te maken

In dit geval is het van belang dat de advocaat regelmatig informeert naar het rekeningnummer waarop het bedrag kan worden overgemaakt. De dekens bevelen aan dat de advocaat informeert naar het rekeningnummer zodra de rechthebbende bekend is en dat de advocaat (minimaal) elke twee weken rappelleert. Is de advocaat bekend met het rekeningnummer van de cliënt – bijvoorbeeld doordat deze vanaf zijn eigen rekening verschotten of declaraties van de advocaat heeft betaald? Dan kan de advocaat schriftelijk aangeven dat zonder tegenbericht het bedrag op datum X zal worden overgemaakt naar het betreffende rekeningnummer. Is het rekeningnummer na drie maanden nog steeds niet bekend? Dan zou de advocaat er onder omstandigheden voor kunnen kiezen het bedrag te retourneren aan de betaler. De advocaat moet in dat geval wel afwegen of dit geen onevenredige schade toebrengt aan de cliënt. Uiteraard dient de advocaat zijn cliënt hier van te voren op te wijzen. Blijft het bedrag na drie maanden op de derdengeldenrekening staan? Dan verschiet de zaak naar mening van de dekens van kleur en wordt de Wwft van toepassing. Dat betekent dat een Wwft-dossier moet worden geopend en dat de verplichtingen van de Wwft – waaronder het cliëntenonderzoek en in voorkomend geval het doen van een melding ongebruikelijke transactie – moeten worden nageleefd. Ook hier geldt dat de advocaat de cliënt vóór het moment dat de Wwft van toepassing wordt moet wijzen op het van toepassing worden van de Wwft en de consequenties daarvan.

Voorbeeld 1:

U staat een cliënt bij in een geschil met de werkgever. U heeft conservatoir beslag gelegd. U komt met de wederpartij overeen dat deze € 50.000 stort op uw derdengeldenrekening, waarna het conservatoir beslag wordt opgeheven. Op een later moment in de procedure wordt een schikking getroffen, waarna u conform de schikkingsovereenkomst € 40.000 overmaakt aan uw cliënt en de resterende € 10.000 terugstort aan de wederpartij.

Antwoord: Uw bijstand in het arbeidsrechtelijk geschil betreft geen Wwft-plichtige dienst, maar een advocatuurlijke dienst. Het gebruik van uw derdengeldenrekening is een rechtstreeks uitvloeisel van de advocatuurlijke dienst. U maakt het geld over aan de rechthebbende, zodra de gelegenheid zich voordoet. Er is geen sprake van beheer van gelden in de zin van art. 1a lid 4 sub c onder 2 Wwft.

Voorbeeld 2:

U voert een procedure voor een vaste cliënt. Bij vonnis wordt de wederpartij veroordeeld tot betaling van een bedrag van € 10.000 aan uw cliënt. De wederpartij maakt het bedrag over op uw derdengeldenrekening. Uw cliënt verzoekt u het bedrag in depot te houden. Hieruit kunnen dan declaraties in toekomstige zaken worden voldaan.

Antwoord: Het voeren van de procedure betreft geen Wwft-plichtige dienst, maar een advocatuurlijke dienst. Wanneer u het bedrag direct na ontvangst zou hebben overgemaakt aan uw cliënt, zou het gebruik van uw derdengeldenrekening niet worden aangemerkt als zelfstandige dienst. Echter, het in depot houden van het geldbedrag om eventuele toekomstige declaraties uit te

voldoen betreft een nieuwe dienst die losstaat van de procedure die u hebt gevoerd voor de cliënt. In dit geval is dus sprake van het beheer van gelden als zelfstandige dienst. De Wwft is van toepassing. Overigens is het in depot houden van dit bedrag op uw derdengeldenrekening in strijd met art. 6.19 Voda.

Voorbeeld 3

U voert een procedure voor een cliënt. Bij vonnis wordt de wederpartij veroordeeld tot betaling van een bedrag van € 100.000 aan uw cliënt. De wederpartij maakt het bedrag over op uw derdengeldenrekening. De cliënt reageert in het geheel niet op uw verzoek om een rekeningnummer. De cliënt stuurt nog wel af en toe een app-bericht over iets anders. U beschikt niet over een rekeningnummer van de cliënt. U rappelleert elke twee weken, maar heeft na drie maanden nog steeds geen informatie naar welk rekeningnummer u het bedrag moet overmaken. U bent van mening dat het tegen het belang van uw cliënt indruist om het bedrag weer over te maken naar de wederpartij.

Antwoord: De cliënt is niet onvindbaar maar reageert niet op uw verzoeken om een rekeningnummer. Er is niet langer een reden om het bedrag onder u te houden, die nog rechtstreeks verband houdt met het voeren van de procedure. Nu het geld op de derdengeldenrekening blijft staan verschiet de zaak van kleur en wordt de Wwft van toepassing. U dient de cliënt hier van te voren op te wijzen. U dient cliëntenonderzoek te verrichten en te beoordelen of de transactie (het beheer van het derdengeld) als ongebruikelijk is. U dient de omstandigheid dat de cliënt niet reageert op uw verzoeken om het rekeningnummer te betrekken bij deze beoordeling.

13. Ik behandel een zaak die niet onder de Wwft valt. Door nieuwe omstandigheden krijgt de zaak opeens toch Wwft-aspecten. Wat nu?

Een zaak die aanvankelijk niet onder de Wwft valt kan ‘van kleur verschieten’ waardoor uw dienstverlening toch onder de Wwft valt. Bijvoorbeeld: u staat een cliënt bij in een echtscheiding. Besloten wordt de echtelijke woning te verkopen en uw cliënt verzoekt u advies te geven over het koopcontract. Het advies over het koopcontract betreft een aparte dienst die onder de Wwft valt. Het kenniscentrum adviseert dat u in dat geval een nieuw dossier opent, zodat de Wwft-zaak en de niet-Wwft-zaak duidelijk gescheiden zijn. Gegevens die zijn verkregen in de niet Wwft-zaak belanden dan niet in de Wwft-zaak. Dit is van belang bij een Wwft-controle van de toezichthouder en wanneer de FIU naar aanleiding van een melding ongebruikelijke transactie nadere inlichtingen bij u opvraagt. Ook moet u, voordat u met de dienstverlening in de Wwft-zaak start, het cliëntenonderzoek afronden. Dat betekent dat u de dienstverlening pas mag starten wanneer u beschikt over alle documenten en gegevens die u op grond van de Wwft moet vastleggen.

14. Dient het geven van advies of verlenen van bijstand bij het opstellen van een geldleningsovereenkomst als Wwft-dienst te worden aangemerkt zoals omschreven in artikel 1a lid 4 onder c van de Wwft?

De dekens zijn van mening dat in het algemeen het geven van advies of het verlenen van bijstand door een advocaat bij een geldlening niet valt onder de Wwft. Dit is onder meer anders indien het advies/bijstand tevens inhoud het vestigen van een recht van hypotheek, het verkopen van aandelen of het oprichten van een vennootschap.

Dit is ook in lijn met het standpunt van het BFT (vgl. Specifieke Leidraad voor de naleving van de Wwft van 24 oktober 2024 | Notariaat, p. 13).

Voorts wordt opgemerkt dat het enkele feit dat voorwaarden in de geldleningsovereenkomst fiscale gevolgen hebben, brengt niet met zich mee dat de Wwft van toepassing is. Dit zal anders zijn indien fiscaal advies wordt gegeven. De dienst valt alsdan wel onder de Wwft.

15. Ik behandel een zaak die niet onder de Wwft valt. Door nieuwe omstandigheden krijgt de zaak opeens toch Wwft-aspecten. Wat nu?

Een zaak die aanvankelijk niet onder de Wwft valt kan ‘van kleur verschieten’ waardoor uw dienstverlening toch onder de Wwft valt. Bijvoorbeeld: u staat een cliënt bij in een echtscheiding. Besloten wordt de echtelijke woning te verkopen en uw cliënt verzoekt u advies te geven over het koopcontract. Het advies over het koopcontract betreft een aparte dienst die onder de Wwft valt. Het kenniscentrum adviseert dat u in dat geval een nieuw dossier opent, zodat de Wwft-zaak en de niet-Wwft-zaak duidelijk gescheiden zijn. Gegevens die zijn verkregen in de niet Wwft-zaak belanden dan niet in de Wwft-zaak. Dit is van belang bij een Wwft-controle van de toezichthouder en wanneer de FIU naar aanleiding van een melding ongebruikelijke transactie nadere inlichtingen bij u opvraagt. Ook moet u, voordat u met de dienstverlening in de Wwft-zaak start, het cliëntenonderzoek afronden. Dat betekent dat u de dienstverlening pas mag starten wanneer u beschikt over alle documenten en gegevens die u op grond van de Wwft moet vastleggen.

INRICHTING WWFT-DOSSIER

16. Hoe moet ik een Wwft-dossier inrichten?

Het kenniscentrum beveelt aan om in elk Wwft-dossier een apart Wwft-mapje aan te leggen. Hierin bewaart u alle stukken die betrekking hebben op de Wwft, waaronder:

- checklist/overwegingen waarom deze zaak onder de Wwft valt;
- alle stukken met betrekking tot het cliëntenonderzoek (zie ook art. 33 Wwft);
- eventuele overwegingen met betrekking tot het al dan niet doen van een melding bij de FIU;
- als u een melding ongebruikelijke transactie heeft gedaan: alle stukken genoemd in art. 34 Wwft.

De stukken die betrekking hebben op het *cliëntenonderzoek* dient u gedurende 5 jaar na sluiting van het dossier te bewaren.

De stukken die betrekking hebben op de *melding ongebruikelijke transactie* dient u gedurende 5 jaar na de melding te bewaren (zie art. 33 lid 3 en 34 lid 2 Wwft).

De reden dat u de Wwft-stukken in een apart dossiermapje dient te bewaren, is dat op deze wijze de toezichthouder bij het verrichten van onderzoek (in eerste instantie) niet méér stukken hoeft in te zien dan strikt noodzakelijk. Mocht de FIU u vragen stellen naar aanleiding van een melding dan heeft u de stukken overzichtelijk bij elkaar.

CLIËNTENONDERZOEK

17. Moet ik bij nieuwe zaken van een vaste cliënt steeds opnieuw cliëntenonderzoek verrichten?

Een deel van het cliëntenonderzoek zal u steeds opnieuw moeten verrichten. Er is ook deel van het cliëntenonderzoek dat in bepaalde gevallen niet opnieuw zal moeten worden verricht.

In art. 3 lid 2 Wwft is het doel van het cliëntenonderzoek vastgelegd. Kortgezegd valt het cliëntenonderzoek uiteen in:

- a) maatregelen met betrekking tot het vaststellen en verifiëren van de identiteit van de cliënt, UBO's en vertegenwoordigers en
- b) maatregelen met betrekking tot het vaststellen van het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie en het monitoren van de zakelijke relatie.

Ad a)

Wanneer uw cliënt een *natuurlijk persoon* is, dan zal zijn identiteit niet wijzigen. Het is dan niet nodig de identiteit opnieuw vast te stellen en te verifiëren. Wanneer uw cliënt een *rechtspersoon of andere entiteit* is dient u periodiek na te gaan of uw bevindingen uit het cliëntenonderzoek nog up-to-date zijn. Hoe vaak u dit nagaat is afhankelijk van bijzonderheden van uw cliënt en de zaak en van het door u vastgestelde het risicoprofiel.

U kunt ervoor kiezen de gegevens die betrekking hebben op de identiteit van de cliënt, de UBO's en vertegenwoordigers vast te leggen in een apart cliëntendossier. Dit dient u – gelet op art. 3 lid 11 Wwft - actueel te houden. Deze verplichting is in art. 6 lid 3 Wwft opgenomen voor het vereenvoudigd cliëntenonderzoek en in art. 8 lid 11 voor het verscherpt cliëntenonderzoek

Ad b)

Bij een nieuwe zaak kan het doel en de aard van de zakelijke relatie tussen u en uw cliënt wijzigen. Dit moet u dus bij elke zaak opnieuw vaststellen. Ook het risicoprofiel kan bij een nieuwe zaak wijzigen. Ook dit dient u dus bij elke zaak opnieuw vast te stellen.

18. In een Wwft-zaak heeft een andere advocaat mij verzocht om advies te geven. Ik geef het advies aan de advocaat. Het advies wordt echter gevraagd ten behoeve van een cliënt van die advocaat. Op wie moet mijn cliëntenonderzoek zich richten? Op de advocaat of op de cliënt voor wie het advies (uiteindelijk) bestemd is?

In deze situatie kan onderscheid worden gemaakt tussen de formele cliënt (de advocaat) en de materiële cliënt (de cliënt voor wie het advies uiteindelijk bestemd is).

In dit geval zijn de volgende situaties denkbaar:

1. *Advocaat Y verwijst cliënt X door naar uw kantoor. Wellicht legt advocaat Y het eerste contact met uw kantoor. De overeenkomst van opdracht wordt gesloten met X, de declaraties gaan naar X en de adviezen worden rechtstreeks aan X gegeven. Er zullen wellicht ook informatieve contacten zijn met Y, maar er is in ieder geval rechtstreeks contact met X en het advies wordt rechtstreeks aan X gegeven (met wellicht advocaat Y in de CC.) De declaraties worden*

rechtstreeks naar X gestuurd en de overeenkomst van opdracht wordt door X (in het geval van een rechtspersoon: een medewerker van X) ondertekend.

In deze situatie bestaat er geen onduidelijkheid en dient X te worden aangemerkt als cliënt. Het cliëntenonderzoek richt zich enkel op X. Y is in deze situatie niet meer dan de verwijzer.

2. *Advocaat Y wint advies in voor cliënt X. De overeenkomst van opdracht wordt gesloten met Y, de declaraties staan op naam van Y en worden door Y betaald; de adviezen gaan naar Y. Y adviseert op zijn beurt X (en belast mogelijk de kosten die hij maakt voor het bij u ingewonnen advies door aan X).*

De Wwft definieert de cliënt als de natuurlijke persoon of rechtspersoon met wie de zakelijke relatie wordt aangegaan of de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die de transactie door de Wwft-instelling laat verrichten. De Algemene leidraad Wwft van het Ministerie van Financiën schrijft: *“In de gevallen waarin het niet meteen duidelijk is of de cliënt ten behoeve van zichzelf of ten behoeve van een derde handelt, geldt een risicogebaseerde benadering. De instelling dient dan redelijke maatregelen te nemen om te verifiëren of de cliënt ten behoeve van zichzelf optreedt dan wel ten behoeve van een derde. Als dit laatste het geval is, dan kwalificeert die derde ook als cliënt.”*⁴

In dit geval wordt de opdracht gesloten met advocaat Y; er wordt ook gefactureerd aan Y. De zakelijke relatie wordt derhalve gesloten met Y en Y kwalificeert als cliënt. Y wint het advies echter in *ten behoeve van X*. Derhalve kwalificeert X ook als (materiële) cliënt. Het cliëntenonderzoek dient zich dus zowel op Y als op X te richten.

Overigens mag u - indien sprake is van een advocaat in Nederland of in een andere EU-lidstaat – de resultaten van het cliëntenonderzoek van advocaat Y naar cliënt X overnemen op grond van artikel 5 lid 1 Wwft. U bent als advocaat wel verantwoordelijk voor de volledigheid van dit cliëntenonderzoek – zie artikel 5 lid 1 sub b en sub c Wwft.

3. *Een tussenvorm van de situaties 1 en 2.*

Ten aanzien van situatie 3 valt geen generiek antwoord te geven. De advocaat moet beoordelen wie zijn cliënt is op basis van de omstandigheden van het geval. Indien de overeenkomst van opdracht en de declaraties op naam van cliënt X staan, ligt het voor de hand X als cliënt aan te merken en het cliëntenonderzoek op X te richten, ook als veel van de communicatie via Y loopt. Y moet dan mogelijk wel als vertegenwoordiger van X worden aangemerkt. In dat geval zal Y moeten worden geïdentificeerd en moet de vertegenwoordigingsbevoegdheid worden vastgesteld (artikel 3 lid 2 sub 2 Wwft). De behandelend advocaat dient echter zelf, op basis van de omstandigheden van het geval, vast te stellen wie de cliënt is en of Y valt aan te merken als vertegenwoordiger van X. Als u twijfelt over een bepaalde situatie kunt u altijd contact opnemen met het kenniscentrum.

NB Het is in alle gevallen van belang dat de advocaat goed in het dossier vastlegt wie op grond van welke overwegingen moet worden aangemerkt als cliënt!

⁴ Algemene leidraad Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft), par. 5.2.1

19. Mag er nu wel of geen kopie van het ID-bewijs van de cliënt in het dossier zitten?

In artikel 33 Wwft is bepaald:

- Lid 1: Een instelling die op grond van deze wet cliëntenonderzoek heeft verricht, of bij wie een cliënt is geïntroduceerd conform de procedure van artikel 5, legt op *opvraagbare* wijze de documenten en gegevens vast die zijn gebruikt voor de naleving van het bepaalde in artikel 3, tweede tot en met vierde lid, artikel 3a, eerste lid, artikel 6, eerste en tweede lid, artikel 7, tweede lid, en artikel 8, derde tot en met zesde en achtste lid.
- Lid 2 Onder de documenten en gegevens, bedoeld in het eerste lid, zijn ten minste begrepen:
- a. van natuurlijke personen, niet zijnde uiteindelijk belanghebbenden als bedoeld in artikel 1, eerste lid:
 - 1°. de geslachtsnaam, de voornamen, de geboortedatum, het adres en de woonplaats, dan wel de plaats van vestiging van de cliënt alsmede van degene die namens die natuurlijke persoon optreedt,
 - of
 - een afschrift van het document dat een persoonidentificerend nummer bevat en aan de hand waarvan de verificatie van de identiteit heeft plaatsgevonden;
 - 2°. de aard, het nummer en de datum en plaats van uitgifte van het document met behulp waarvan de identiteit is geverifieerd;
 - b. van natuurlijke personen, zijnde uiteindelijk belanghebbenden als bedoeld in artikel 1, eerste lid:
 - 1°. de identiteit, waaronder ten minste de geslachtsnaam en voornamen van de uiteindelijk belanghebbende; en
 - 2°. de gegevens en documenten die zijn vergaard op basis van de redelijke maatregelen die zijn genomen om de identiteit van de uiteindelijk belanghebbende te verifiëren;

Uit de wet volgt dat een kopie van een identiteitsbewijs **niet is vereist**. Er kan ook worden volstaan met het vermelden van de gegevens zoals opgesomd in lid 2 sub a onder 1° en 2° (wanneer het gaat om de cliënt) of de gegevens zoals opgesomd in lid 2 sub b onder 1 (wanneer het gaat om de UBO). Het kenniscentrum adviseert u wel in het dossier vast te leggen op welke datum en op welke wijze (al dan niet in persoon) de identificatie en de verificatie van de identiteit heeft plaatsgevonden.

Indien er een kopie wordt gemaakt van het identiteitsbewijs, is het van belang dat de bepalingen van artikel 5 (dataminimalisatie) en artikel 6 (rechtmatigheid van de verwerking) van de AVG in acht worden genomen. Gelet op de tekst van de AVG adviseert het kenniscentrum (vooralsnog) in dat geval het BSN, de pasfoto en de lengte af te dekken / onleesbaar te maken. Hierbij wordt de kanttekening gemaakt dat de Hoge Raad op 13 maart 2026 (ECLI:NL:HR:2026:392) heeft aangegeven voornemens te zijn vragen te stellen aan het HvJEU. Voornoemd advies kan aldus in de toekomst wijzigen.

LET OP: artikel 4 Uitvoeringsregeling jo. artikel 11 Wwft bepaalt aan de hand van welke documenten de identiteit van de cliënt kan worden geverifieerd. De identiteit dient te worden geverifieerd aan de hand van het originele document. **Het is dus onvoldoende wanneer de cliënt u een kopie van zijn identiteitsbewijs stuurt.**

UBO-REGISTER

20. Het UBO-register is als gevolg van de uitspraak van het HvJ-EU van 22 november 2022 niet raadpleegbaar. Mag ik een zakelijke relatie aangaan? En hoe zit het met de terugmeldplicht?

Sinds 1 augustus 2024 geldt de volgende regeling: u dient bij de cliënt een gewaarmerkt uittreksel uit het UBO-register op te vragen. De cliënt kan dit uittreksel opvragen bij KVK. Zodra de advocatuur is aangesloten op het UBO-register, geldt weer de wettelijke verplichting om zelf het UBO-register te raadplegen op grond van artikel 4 lid 2 Wwft.

Let op! Op grond van artikel 10C lid 1 Wwft zijn Wwft-instellingen (waaronder advocaten in Wwft-zaken) verplicht een melding te doen aan de Kamer van Koophandel van iedere discrepantie die zij aantreffen tussen de gegevens omtrent de UBO's in het UBO-register en de informatie over de UBO's waarover zij uit andere hoofde beschikken (bijvoorbeeld op grond van het cliëntenonderzoek). Vanaf 1 oktober 2024 geldt de terugmeldplicht óók voor gewaarmerkte UBO-uittreksels die de Wwft-instelling ontvangt van haar cliënt. Ook advocaten moeten in voorkomend geval dus weer voldoen aan de terugmeldplicht. Meer informatie over de terugmelding vindt u hier: [Terugmelden onjuiste UBO-gegevens | KVK](#)

Overigens zijn niet alle rechtspersonen verplicht zich te registreren in het UBO-register. Meer informatie daarover vindt u hier: [UBO inschrijven in UBO-register | Ondernemersplein \(kvk.nl\)](#)

21. Mijn cliënt is een B.V. (B.V.-cliënt). Zowel de bestuurder als de aandeelhouder van B.V.-cliënt is een holding. Noch de indirect bestuurder van B.V.-cliënt (de bestuurder van de holding) noch de UBO van B.V. cliënt kan een gewaarmerkt uittreksel opvragen uit het UBO-register. Wat nu?

Het gewaarmerkt uittreksel uit het UBO-register moet worden aangevraagd met DigiD; het uittreksel kan alleen worden aangevraagd door een natuurlijke persoon die bevoegd is om namens de rechtspersoon inschrijvingen, wijzigingen en uitschrijvingen in het Handelsregister te doen. In het geval van een gevolmachtigde of een holdingstructuur kan het zijn dat niet alle UBO-gegevens mogen worden ingezien en er geen uittreksel kan worden verstrekt. Ook wanneer de bevoegde functionaris geen DigiD kan aanvragen, is het niet mogelijk om een uittreksel uit het UBO-register op te vragen.

Wanneer het voor de cliënt niet mogelijk is een gewaarmerkt uittreksel op te vragen, kan de bevestigingsbrief die de cliënt heeft ontvangen na de UBO-opgave worden gebruikt als bewijs van de inschrijving. Deze brief bevat de geregistreerde UBO-gegevens. U bewaart in dat geval een kopie van die brief bij de stukken van het cliëntenonderzoek.

De Kamer van Koophandel werkt eraan om dit probleem op te lossen. Het Kenniscentrum adviseert dan ook om altijd uw cliënt te vragen om zelf een gewaarmerkt uittreksel op te vragen. Wanneer dit niet lukt dient uw cliënt aan te tonen dat deze geen uittreksel kan opvragen - bijvoorbeeld met behulp van een screenshot. Ook dit bewijs bewaart u bij de stukken van het cliëntenonderzoek.

MELDING ONGEBRUIKELIJKE TRANSACTIE

22. Ik denk dat ik een melding ongebruikelijk transactie moet doen bij de FIU. Waar moet ik aan denken?

Wanneer u overweegt om een melding te doen bij de FIU adviseren wij u om altijd eerst contact op te nemen met het kenniscentrum om te overleggen over de concrete casus. De contactgegevens vindt u onderaan dit document.

23. Hoe beoordeel ik of sprake is van een ongebruikelijke transactie?

De eerste vraag die dient te worden beantwoord is of sprake is van een transactie. De tweede vraag die beantwoord dient te worden is of de transactie ongebruikelijk is.

Transactie

Een transactie is een handeling of samenstel van handelingen van of ten behoeve van de cliënt waarvan de instelling – de advocaat – ten behoeve van de dienstverlening aan die cliënt kennis heeft genomen (vgl. art. 1 lid 1 Wwft). Dat het de transactie is waarover advies wordt gevraagd is dus niet vereist. De advocaat kan ten behoeve van de dienstverlening ook kennisnemen van een transactie die al eerder door de cliënt is verricht.

Ongebruikelijk

De advocaat dient te beoordelen of de transactie ongebruikelijk is. Hiervoor zijn in bijlage 1 bij het Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 voor de advocatuur twee indicatoren opgenomen, een objectieve en een subjectieve indicator.

- Op grond van *de objectieve indicator* dient een advocaat een transactie als ongebruikelijk aan te merken indien het een transactie is voor een bedrag van € 10.000 of meer, betaald aan of door tussenkomst van de advocaat in contanten, met cheques aan toonder, een vooraf betaald betaalinstrument (prepaid card) of soortgelijke betalingen. In dat geval is geen ruimte voor een eigen afweging van de advocaat of de transactie ongebruikelijk is of niet. Deze transactie dient altijd te worden gemeld bij de FIU.
- Op grond van *de subjectieve indicator* dient een transactie als ongebruikelijk te worden aangemerkt indien de instelling aanleiding heeft om te veronderstellen dat de transactie verband kan houden met witwassen of financieren van terrorisme. Hier dient de advocaat dus een eigen afweging te maken en te beoordelen of aan deze indicator is voldaan. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van documenten als de National Risk Assessment, de Supra National Risk Assessment en de Guidance for a Risk Based Approach for legal professionals van de FATF. [link] Het verdient aanbeveling hierover te overleggen met een kantoorgenoot, met de compliance officer en/of met het kenniscentrum Wwft.

Het kenniscentrum adviseert altijd uw overwegingen ten aanzien van het wel of niet melden van een transactie vast te leggen in het Wwft-mapje in het dossier.

Zoals aangegeven adviseren wij om eerst te overleggen met het kenniscentrum Wwft voordat u een melding doet.

24. Een cliënt wil een contante betaling doen van € 15.000. Moet ik dit melden bij de FIU?

Dat ligt eraan. U dient allereerst te bepalen of u een dienst verleent in de zin van de Wwft. Dat betekent dat sprake moet zijn van één van de diensten genoemd in art. 1a lid 4 sub c Wwft en dat de vrijstellingen van art. 1a lid 5 Wwft niet van toepassing zijn. **Als u geen Wwft-plichtige dienst verleent mag u geen melding doen bij de FIU.** U schendt dan immers uw beroepsgeheim, hetgeen een misdrijf is (art. 272 Wetboek van Strafrecht) terwijl u geen beroep toekomt op de vrijwaring van art. 19 lid 2 Wwft.

Let op: wanneer het gaat om een betaling aan u als advocaat, is de Voda van belang. Art. 6.27 Voda schrijft voor dat het uitgangspunt is dat betalingen giraal geschieden. Wanneer u zou overwegen deze betaling aan te nemen, dient u hierover voorafgaand aan de eventuele betaling overleg te plegen met de deken.

Als u wel een Wwft-plichtige dienst verleent dient u te beoordelen of is voldaan aan één van de indicatoren voor witwassen of het financieren van terrorisme. Deze zijn vastgelegd in bijlage 1 bij het Uitvoeringsbesluit Wwft 2018. Voor de advocaat is als objectieve indicator vermeldt dat sprake is van een transactie van € 10.000 of meer betaald aan of door tussenkomst van de instelling (dus: de advocaat) in contanten, cheques aan toonder, een vooraf betaald betaalinstrument of soortgelijke betaalmiddelen. Wanneer sprake is van een Wwft-dienst en het gaat om een betaling aan of door tussenkomst van u, dient u dus een melding te doen bij de FIU. Dat is ook het geval wanneer u besluit om de betaling niet te accepteren. Er is in dat geval immers sprake van een voorgenomen ongebruikelijke transactie.

Wanneer het een betaling betreft van de cliënt rechtstreeks aan de wederpartij – zonder uw tussenkomst – dan is de objectieve indicator niet van toepassing. De transactie valt mogelijk wel aan te merken als ongebruikelijk op grond van de subjectieve indicator, doch dat dient u apart te beoordelen en vast te leggen in het Wwft-mapje in het dossier.

Zoals aangegeven adviseren wij om eerst te overleggen met het kenniscentrum Wwft voordat u een melding doet.

WWFT-BELEID en BELEIDSREGEL TOEZICHT WWFT 2023

25. Hoe bereken ik het percentage Wwft-zaken zoals omschreven in artikel 2 en artikel 3 van de Beleidsregel toezicht Wwft 2023 (compliancefunctie en auditfunctie)?

Bij het berekenen van het percentage Wwft-zaken inventariseert u eerst het totaal aantal zaken (dus Wwft en niet-Wwft) dat open staat of open heeft gestaan in het betreffende kalenderjaar. Vervolgens inventariseert u het aantal Wwft-zaken dat open staat of open heeft gestaan in het betreffende kalenderjaar. Een zaak die is geopend op 10 december 2019 en is gesloten op 20 april 2021, telt dus mee voor de kalenderjaren 2019, 2020 en 2021. U berekent het percentage Wwft-zaken aan de hand van deze cijfers.

26. Op mijn kantoor worden geen Wwft-zaken behandeld. Moeten wij dan toch een Wwft-verantwoordelijke aanwijzen?

Wanneer uw kantoor géén Wwft-zaken behandelt, hoeft er geen Wwft-verantwoordelijke te worden aangewezen. De Wwft is dan noch op u, noch op een van uw kantoorgenoten van toepassing. Wanneer binnen uw kantoor in een jaar minimaal één Wwft-zaak wordt behandeld en het dagelijks beleid wordt bepaald door twee of meer personen, dient een Wwft-verantwoordelijke te worden aangewezen. Wanneer het ene jaar wel en het andere jaar geen Wwft-zaken worden behandeld, adviseert het kenniscentrum om de aanwijzing tot Wwft-verantwoordelijke in stand te laten. Dit om de continuïteit van de aanwezige kennis omtrent de Wwft te waarborgen.

27. Heb ik een opleidingsverplichting? En waaruit bestaat deze?

Op grond van artikel 35 Wwft dient elke Wwft-plichtige advocaat alsmede diens werknemers periodiek opleiding te genieten die hem in staat stelt een ongebruikelijke transactie te herkennen en een cliëntenonderzoek goed en volledig uit te voeren. In artikel 4 van de Beleidsregel toezicht Wwft 2023 is toegelicht wanneer naar het oordeel van de dekens is voldaan aan deze opleidingsverplichting.

- *een compliance officer of Wwft-verantwoordelijke* voldoet wanneer deze elk jaar twee PO-punten op het gebied van de Wwft behaalt;
- *een Wwft-plichtige advocaat* voldoet wanneer deze eenmaal per twee jaar twee PO-punten op het gebied van de Wwft behaalt;
- *ondersteunende medewerkers* die een advocaat ondersteunen bij Wwft-plichtige werkzaamheden voldoen wanneer deze elke twee jaar een cursus op het gebied van de Wwft volgen. Dit hoeft geen cursus te zijn waarmee PO-punten kunnen worden behaald. De Wwft-verantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van de opleidingsverplichting van ondersteunende medewerkers.

NB de dekens adviseren sterk dat de betreffende advocaat een cursus van (minimaal) twee PO-punten volgt en dat de PO-punten niet worden verdeeld over twee cursussen van één punt. Reden hiervoor is dat tijdens een cursus van één uur doorgaans vooral kort de basis wordt herhaald en dat een dergelijke cursus weinig verdieping bevat.

28. Ik doe geen Wwft-zaken. Heb ik dan een opleidingsverplichting?

Wanneer u in een jaar geen Wwft-zaken behandelt en u bent geen Wwft-verantwoordelijke dan heeft u geen opleidingsverplichting op grond van de Wwft. Wanneer u in een jaar minimaal één Wwft-zaak behandelt is de opleidingsverplichting zoals omschreven in artikel 35 Wwft en nader toegelicht in artikel 4 van de Beleidsregel toezicht Wwft op u van toepassing. Zie hierover ook vraag 12.

29. Hoe moet 'afkomstig' in kolom G en kolom J van bijlage 1 bij de Beleidsregel toezicht Wwft 2023 worden uitgelegd?

Bijlage 1 bij de beleidsregel geeft een handvat hoe het kantoor de Wwft-administratie kan inrichten. Gebruik van deze bijlage is niet verplicht, zolang de informatie die wordt genoemd in deze bijlage maar

op opvraagbare wijze is vastgelegd. In kolom G wordt vastgelegd uit welk land de cliënt afkomstig is. Hiermee wordt bedoeld: de nationaliteit van de cliënt, alsmede het land waar de cliënt woonachtig of gevestigd is. Het is dus mogelijk dat in deze kolom meerdere landen moeten worden ingevuld. Dit geldt mutatis mutandis ook voor kolom J waarin wordt vastgelegd uit welk land de UBO('s) afkomstig is/zijn.

30. In artikel 6 Beleidsregel toezicht Wwft 2023 is opgenomen dat is voldaan aan de doorlichtplicht indien bij de indiensttreding en vervolgens elke vijf jaar een VOG wordt opgevraagd van ondersteunende medewerkers die de Wwft-plichtige advocaat ondersteunen bij zijn Wwft-plichtige diensten. Wie worden hiermee bedoeld?

Dit kunnen alle medewerkers zijn, zoals secretaresses, juridisch medewerkers en medewerkers van de compliance afdeling. Van belang is dat de medewerker inhoudelijk betrokken is bij de Wwft. Bijvoorbeeld: de secretaresse die alleen op verzoek van de advocaat een uittreksel KvK opvraagt of die een mail print en op het bureau van de advocaat legt valt er niet onder. De secretaresse die inventariseert of alle stukken voor het cliëntenonderzoek compleet zijn, valt er wel onder.

31. Moet mijn kantoor beschikken over een intern (anoniem) meldpunt?

Op grond van artikel 20a Wwft zijn instellingen verplicht over adequate voorzieningen (die passend zijn bij de aard en omvang van de instelling) te beschikken die haar werknemers (of personen in een vergelijkbare positie) mogelijk maken om een overtreding van de Wwft intern en op anonieme wijze te melden via een specifiek, onafhankelijk kanaal dat passend is ten op zichte van de aard en omvang van de instelling.

In artikel 2 lid 3 Wbk is bepaald dat ook organisaties met minder dan vijftig werknemers een meldingsregeling moet instellen als zij zich bezighouden met het voorkomen van witwassen van geld en terrorismefinanciering. In de Algemene leidraad Wwft van het Ministerie van Financiën en het Ministerie van Justitie en Veiligheid staat dat de Wwft aansluit bij de bepalingen in de Wet Huis voor klokkenluiders (Wbk) op basis waarvan werkgevers een procedure moet vaststellen voor het omgaan met het melden van een vermoeden van een misstand binnen zijn organisatie.

De dekens adviseren om in dit kader grotendeels aansluiting te zoeken bij de criteria die zij hebben opgenomen in artikel 2 van de Beleidsregel toezicht Wwft 2023 betreffende de compliancefunctie. Dit betekent aldus dat naar de mening van de dekens in beginsel in de volgende gevallen is voldaan aan de verplichting genoemd in artikel 20a van de Wwft en/ of artikel 2 lid 1 Wbk:

- a. in geval van een groot kantoor (een kantoor met 50 of meer werknemers):
indien dit beschikt over een intern meldpunt, ook indien er geen diensten worden verricht die vallen onder de Wwft. Artikel 2 lid 1 Wbk stelt dat bij een werkgever bij wie in de regel ten minste vijftig werknemers werkzaam zijn, een procedure dient te worden vastgesteld voor het melden van een vermoeden van een misstand binnen zijn organisatie. Dit geldt aldus ongeacht de situatie of het kantoor een Wwft-plichtige dienst verleend.
- b. in geval van een middelgroot kantoor (een kantoor met 10 tot 50 werknemers):
indien dit beschikt over een intern meldpunt wanneer in ten minste 10% van alle zaken Wwft-plichtige diensten worden verricht.

De deken hanteren een ondergrens van tenminste tien werknemers (partners vallen ook onder het begrip werknemer). Bij minder dan tien werknemers is het ook mogelijk dat een kantoor beschikt over een meldingsregeling ex artikel 20a Wwft maar dit is niet verplicht.

Indien het advocatenkantoor geen Wwft-plichtige diensten verleend, is artikel 20a Wwft niet van toepassing, maar kan de Wbk wel van toepassing zijn.

Indien en voor zover u een melding wenst te doen op grond van artikel 20a lid 2 Wwft kunt u hierover contact opnemen met uw eigen deken.

OVERIG

32. Ik heb een brief ontvangen van mijn bank met vragen over transacties op mijn derdengeldenrekening. Mag ik de vragen van de bank beantwoorden?

In beginsel niet. Op de transacties op uw derdengeldenrekening is uw geheimhoudingsverplichting van toepassing en daaraan gekoppeld het verschoningsrecht. U mag de vragen dus niet zonder meer beantwoorden.

U heeft twee mogelijkheden:

- (1) Overleg met uw cliënt of deze toestemming geeft voor beantwoording van de vragen. Het belang van uw cliënt kan hiermee gediend zijn. Indien uw cliënt toestemt, adviseert de deken u het bericht aan de bank op voorhand aan uw cliënt voor te leggen.
- (2) Indien uw cliënt niet instemt of indien u zelf van mening bent dat het verstrekken van informatie niet in het belang is van uw cliënt, beroept u zich richting de bank op uw geheimhoudingsverplichting. Indien de bank daar geen genoegen mee neemt, kunt u de bank verwijzen naar de deken van uw arrondissement.

Heeft u vragen over een concrete casus of overweegt u een melding te doen bij de FIU? Neem dan contact op met het Kenniscentrum Wwft via wwft@haagseorde.nl of op telefoonnummer: 070-4166129. Alle gesprekken met het kenniscentrum worden vertrouwelijk behandeld. De inhoud van het gesprek wordt niet gedeeld met de deken.